

บริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

The management of school internal environment under Bangkok Metropolitance

แพรวฟ้า ไชยสิทธิ์^{1*} และอำนวยการ ทองโปร่ง²

Praewfa Chaiyasit^{1*} and Amnuay Thongprong²

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1*}

Student of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Bangkok, Thailand. ^{1*}

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง²

Lecturer, Faculty of Education Program in Administration, Ramkhamheang University, Bangkok, Thailand.²

Corresponding author E-mail: 6514470085@rumail.ru.ac.th^{*}

Received: 9 April 2024; Revised: 22 October 2024; Accepted: 25 October 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 372 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cohen และใช้วิธีการเลือกสถานศึกษาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ค่า จำนวน 39 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความ เชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.955 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ (Scheffe's post hoc comparison method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ 2) ผลการเปรียบเทียบผลเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ตามความพึงพอใจของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารจัดการ และด้านกายภาพ ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อม, การบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purpose of this research were to study and compare the opinions of teachers under Bangkok Metropolitance towards Bangkok Metropolitance schools' environment management whom were classified by their educational qualification, position, and the sizes of educational institutes. 372 in-service teachers in public schools under Bangkok Metropolitance were selected to participate in the study by using Cohen table and stratified random sampling. Data were collected via 39 items questionnaires which were 5 rating scale. The data was computed with the Item Objective Congruence index. The result of total mean score was from 0.80 to 1.00. The reliability of the questionnaire was at 0.955. The data were analyzed using SPSS to calculate frequency distribution, percentages, means, standard deviations, T-score, One-way Anova, and Scheffe's post hoc comparison method.

The research finding were as follows

1) The overall of the schools' environment management was at the high rank. Looking at individual aspects, the data show that safety management is at the highest level following by teaching. The management is at the lowest level in descending order.

2) For the findings of the opinions of the in-service teachers who have different educational qualifications under Bangkok Metropolitance towards Bangkok Metropolitance schools' environment management comparison, there was a statistically significant difference at the 0.05 level. Looking at individual aspects, there was a statistically significant difference in

management, teaching, and safety management at the 0.05 level. Looking at individual aspects, there was no statistically significant difference in management and physical environment. For in-service teachers with different positions opinions towards the schools' environment management, there was a statistically significant difference in the overall and individual aspects at the 0.05 level. For in-service teachers' who work in different sizes school's opinions towards the schools' environment management, there was a statistically significant difference in the overall and individual aspects at the 0.05 level.

Keywords: Environment, Educational Institution Administration, School Bangkok Metropolitance

บทนำ

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่ทุกคนต้องเผชิญกับภาวะทางเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ทุกภาคส่วนในสังคมไทยตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจกับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยมีศักยภาพดังนั้นในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา เช่นกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถานศึกษาจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ขึ้นโดยเป็นพระราชบัญญัติที่มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ทันกับยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ โดยในมาตรา 4 หมวดการจัดการศึกษาได้กำหนดไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ เพราะฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องพยายามให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดการศึกษา ตามแนวทางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง คือการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียน ซึ่งการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา ได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่

ดีงามแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา โดยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เหล่านี้มีผลต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จากสภาพปัญหาต่าง ๆ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขนิสัยการรักษาและจัดสภาพแวดล้อมไปเผยแพร่สู่ครอบครัวและชุมชนได้

จากหลักการและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยการสำรวจพึงพอใจของครู จากองค์ประกอบของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ (Management environment) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ (Physical environment) สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน (Environment for teaching and learning) สภาพแวดล้อมด้านการจัดการความปลอดภัย (Safety Management Environment) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหาร ได้นำไปวิเคราะห์การวางแผนการจัดการศึกษา กำหนดนโยบายและรวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านการบริการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อม และเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียน ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครอง ในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

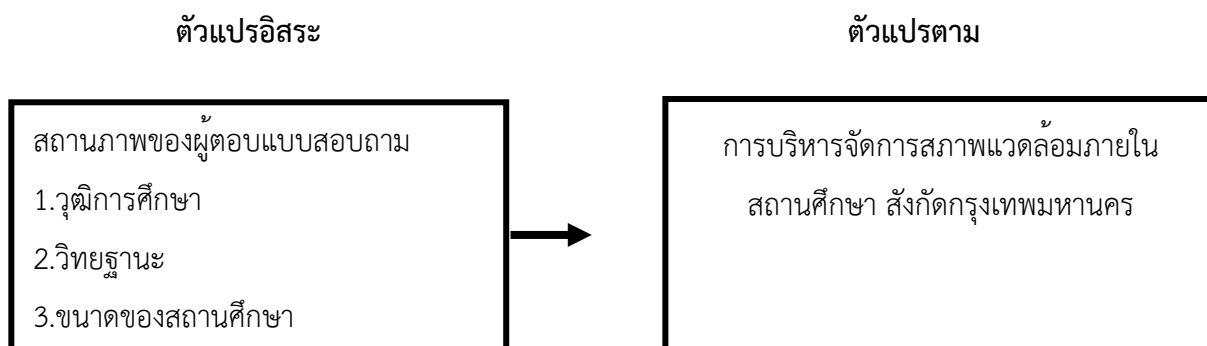
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ขนาดสถานศึกษา และสำนักงานเขต

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีวุฒิการศึกษา วิชยฐานะ และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12,936 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่สอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ปฏิบัติงานสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 372 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ใช้ตารางของ โคเฮนและคณะ (Cohen, Manion, and Morrison, 201 1: 147) ได้กลุ่มตัวอย่าง และนำไปสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Muti Stage Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1. วุฒิการศึกษา ประกอบด้วย ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี 2. วิทยฐานะ ประกอบด้วย ไม่มีวิทยฐานะ มีวิทยฐานะ 3. ขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดกรุงเทพมหานครโดยมีองค์ประกอบจำนวน 4 ด้านได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการจัดการความปลอดภัย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาระหว่างเดือนเมษายน 2566 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาแบบสอบถาม เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม ตามค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 - 1.0
3. นำแบบสอบที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข และผ่านการหาค่า (IOC) แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.955
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่งไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้ง 18 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน ผ่าน Google Form
2. ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระหว่างวันที่ 17 – 30 พฤศจิกายน 2566
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แบบสอบถาม ที่ได้จาก Google Form และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ความหมายคะแนนเฉลี่ยคำตอบแล้วแปลความหมายของคะแนน เฉลี่ย
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ขนาดของสถานศึกษา และสำนักเขตสถานศึกษาต่างกัน ต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ independent และ (F-test) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variances) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาสรุปผลดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย คือด้านการจัดการความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.02$) และด้านกายภาพ ($\bar{X} = 4.01$)
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารจัดการ และด้านกายภาพ ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูที่ทำงานในสถานศึกษา ขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ทำงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับความปลอดภัยภายในสถานศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด บริเวณอาคารต่าง ๆ รอบโรงเรียนให้มีความสะอาดปลอดภัย มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมุ่งมั่นในการเรียนรู้ และสร้างศักยภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น กรุงเทพมหานคร ได้มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด โดยดำเนินการบริหารจัดการศึกษาครอบคลุมกับบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของสถานศึกษา นับแต่ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านครู ด้านการบริหาร รวมถึงการมุ่งพัฒนาด้านกลุ่มเพื่อนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ทันกับยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ โดยในมาตรา 4 หมวดการจัดการศึกษาได้กำหนดไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ เพราะฉะนั้น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องพยายามให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด McVey (1990 p. 46) แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเออร์โกโนมิกส์และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มาเป็นเวลานานเพื่อค้นหาคำตอบว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางกายภาพลักษณะใดจึงจะเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ เช่น ความกว้าง ความสูง ของโต๊ะ เก้าอี้ขนาดของห้องเรียนขนาดของห้องฉาย การติดตั้งจอ ระบบเสียงในห้องเรียน ห้องฉาย สภาพแวดล้อมทางกายภาพต่าง ๆ เหล่านี้ควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะเอื้ออำนวย ความสะดวกสบาย ความปลอดภัยและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อชิระ วิริยสุขหทัย (2564 หน้า 65) การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากผลการ

วิเคราะห์รูปแบบการบริหารสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหาร สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษามี องค์ประกอบหลัก 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวนิตยา แก่นพุ่ม (2562 หน้า 180) การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารการจัดการ สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน และรักโรงเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสนับสนุนให้นักเรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน สนใจในวิชาที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นการ จัดสิ่งต่าง ๆ ทั้ง ภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษาที่อยู่รอบตัวนักเรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและ สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สภาพแวดล้อมของอาคารเรียน การจัดห้องเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิด ความคิดที่ดีมาจากสภาพแวดล้อมที่ดี สภาพแวดล้อมที่ดีเป็นภาวะที่ส่งเสริมให้เกิดความความรู้ ความคิดใน แก้ปัญหา และเกิดจินตนาการ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสม จะส่งผลให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554 หน้า 17) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู และนักเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เพราะนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนตาม ธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้น สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมี อิทธิพลต่อผู้เรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความคิด บุคลิกภาพมีความรับผิดชอบ และประสบ ผลสำเร็จในการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แก่นพุ่ม (2562) การบริหารสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก เคราะห์ ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้ออยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อ พิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรก คือ การจัดระเบียบ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีทางประชาธิปไตยและเหมาะสมกับสภาพของ สังคมในปัจจุบัน รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่เสมอ และ การเปิด โอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับการบริหารงาน

1.2. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารการจัดการสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงอาหารมีความสะอาด และถูกสุขลักษณะ รองลงมาคือ จำนวนภาษาที่ใช้รองรับขยะและสิ่งปฏิกูลในโรงเรียน ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดสถานที่ออกกำลังกาย การเล่นกีฬาที่มีความเหมาะสมและปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่สร้างขึ้นเอง และเกิดขึ้นตามธรรมชาติ สามารถสัมผัสด้วยการมองเห็น และสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จะเป็นสิ่งที่บอกถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ความชุ่มชื้น การถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อารียา สตาร์ตัน (2556 หน้า 41) ได้กล่าวสรุปว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านกายภาพ เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เป็นรูปธรรม ให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ภายใน สถานศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย ด้วย การจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา ด้านกายภาพสามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ด้านภูมิทัศน์ 2) ด้านอาคาร สถานที่ และ 3) ด้านความปลอดภัย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติญาดา เมฆแสง (2559 หน้า 93) ผลการวิจัยจัดการสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิชา ภาษาอังกฤษของสถานศึกษา ด้านกายภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3. สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยบูรณาการจากแหล่งเรียนรู้ได้ รองลงมาคือ โรงเรียนมีสร้างแหล่งเรียนรู้ที่สนองต่อการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมอย่างมีความสุข และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามศักยภาพที่มีอยู่โดยเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดความสามารถและความสนใจ พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบมีครบทุกด้านได้แก่ร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม การมีระเบียบวินัย พร้อมทั้งปลูกฝังและสร้างการมีจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อสังคม มุ่งเน้นการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้แก่ 1.กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แก่นพุด (2562 หน้า 180 - 181) การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษก ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และ

เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตาม ความถนัดหรือความสนใจ รองลงมาคือ ครูมีการตรวจผลงานและแจ้งให้ทราบเสมอ และครูจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา วิทวงศาโรจน์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวังดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4. สภาพแวดล้อมด้านการจัดการความปลอดภัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดูแล สำรวจหรือตรวจสอบความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน รวมทั้งนำผลไปปรับปรุงแก้ไข รองลงมาคือ โรงเรียนมีแผนงานและงบประมาณดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนบุคลากรทุกระดับ เช่น อาจารย์ ผู้บริหาร ลูกจ้าง ได้รับการอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาตามแผนงานที่กำหนด การให้บริการที่ดีให้กับนักเรียน ตั้งแต่การเดินทางมาโรงเรียน การอยู่ในโรงเรียน จนถึงการออกจากโรงเรียน กลับไป โดยไม่เกิดอุบัติเหตุและอันตรายรวมทั้งมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยไว้เพื่อดูแลป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563 หน้า 98) การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดบริการ เอื้ออำนวยความสะดวกในการส่งเสริมความรู้ การให้ประสบการณ์นอกเหนือจากการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ ปลอดภัย และเกิดความพึงพอใจจากสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมให้นักเรียน ได้มีศักยภาพที่สูงมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา วิद्यฐานะ ขนาดสถานศึกษา และสำนักงานเขตต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายข้อ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมุมมองในแต่ละด้านต่างกันตามประสบการณ์ความรู้ ความสามารถ และหน้าที่ในการรับผิดชอบงาน ซึ่งทำให้ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

เกิดความพึงพอใจต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการบริหารที่ให้อุบลากรในสถานศึกษาทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามความต้องการ แสดงให้เห็นได้ว่าผู้บริหารให้อิสระทางความคิดกับครูผู้สอนทุกคน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่ต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทร อัมในบุญ (2559 : 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใน กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกด้าน ที่เกิดจากบุคลากรหลาย ๆ คนในองค์กรร่วมมือกันบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพอาศัยวิธีการจัดการ องค์กรที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานแต่ละแห่ง เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินาพร เชาวน์ไว (2562 หน้า 62) ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด ปทุมธานี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2. ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งวิทยฐานะที่ต่างกัน อาจมีทัศนคติที่แตกต่างกัน หรือมีความสนใจ คนละด้าน จึงทำให้มองภาพรวมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่างกัน ผู้บริหารควรมีการบริหารงานในด้านการสื่อสารที่เข้าใจและชัดเจนกับครูทุกกลุ่มเพื่อให้เห็นมุมมองต่อการบริหารสถานศึกษาด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาได้โดยที่ครูมีความคิดไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bertalanfy (1940) ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) ซึ่งวิเคราะห์ พฤติกรรมในองค์การ ด้านสถาบันมิติ (Nemothetic Dimension) คือ มนุษย์จะทำงานตามบทบาทและ หน้าที่ของตน สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดบทบาท หน้าที่ และตำแหน่งต่าง ๆ ให้อุบลากรปฏิบัติ มีกฎและ หลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติอย่างครอบคลุม ชัดเจน และเท่าเทียมกัน ซึ่งในปัจจุบัน ครูได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้ได้รับวุฒิทางวิชาการสูงขึ้น และครูผู้สอนได้แสดงออกถึงสมรรถนะทางการ ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สังคมเกิดการยอมรับมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเพ็ง นิลสมบุญ (2561) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่มีวิทยฐานะต่ำกว่าชำนาญการ มีความพึงพอใจต่อการบริหาร งานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มากกว่าครูที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการและครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ส่วนครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีความพึงพอใจมากกว่าครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ทั้งนี้เพราะครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่อง

เกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรต่างกันและรับผิดชอบงานที่แตกต่างกัน จึงอาจเป็น สาเหตุทำให้ครูที่มีวิทยฐานะ ต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

2.3. ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีความพึงพอใจสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร สำหรับใช้ในการจัดแหล่งเรียนรู้ได้มากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก อีกทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ถึงอย่างไรการบริหารงานในสถานศึกษาที่ต่างกันทำจะ เกิดความพึงพอใจต่างกัน แต่ผู้บริหารควรจัดการบริหารสถานศึกษาในครบตามฝ่ายงาน และเหมาะสมตามบริบท ของสถานศึกษา เพื่อสร้างระบบการทำงานไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายการศึกษาที่กำหนดให้มีการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน การกำหนดให้มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบ การพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาการจัดทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจน การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งาน บุคคลงานทั่วไปและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่จัดการศึกษาระดับการปฏิบัติและ กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมาวดี ยลวงค์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรจักร ใจแก้ว (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษา สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตรารัต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ตรารัต ที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ในการให้บริการจัด สภาพแวดล้อมทางการจัดการเรียนรู้ ทั้งในอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนควรมีการจัดสภาพแวดล้อมโดย โรงเรียนควร ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด และได้รับการดูแล จากภารโรงอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดสถานที่ออกกำลังกาย การเล่นกีฬาที่มีความเหมาะสมและปลอดภัย

2. ข้อเสนอแนะในการจัดทำงานวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ของผู้บริหาร สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).
- กิตติธัญญา เมฆแสง. (2559). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ครองยุทธ นบอบ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี และพจนีย์ มั่งคั่ง. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- จันทร์ อิ่มในบุญ. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชุติมาพร เขาวนไว. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ณัฐมนต์ ปัญจวิณิน. (2553). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านไร่ จันดี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณิศดา ณาภรณ์. (2558). สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. ภาคนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ทรงศนี วรคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

- นิตยา แก่นพุ่ม. (2563). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเพ็ง นิลสมบูรณ์. (2561). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ใน
สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงศ์ศรีณย์ จันทรัตน์. (2556). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต4. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เรณูภา ศรีสวัสดิ์. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์.
- วิทยา วิทวงศาโรจน์. (2552). ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านวัง
ดินสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรจักร ใจแก้ว. (2554). การศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี.
- สุนนทิรา นิยะมะ และภาณี อนันต์นาวิ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี.
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อชิระ วิริยสุหทัย. (2564). รูปแบบการบริหารสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- อดิพันธ์ อมาตยคง. (2552). การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสมุทรสงคราม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน
เขตราชเทวี. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อุมาวดี ยลวงค์. (2553). สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- Chinekesh, A. (2017). Exploring the youth experience about sense of social security: a **qualitativestudy**. Electronic Physician. 9(12), 6019-6020.
- McVey, G. F. (1990). **Ergonomics and the learning enviromant**. Boston: Boston University.